

Sterkteberekening van een leiding in open sleuf conform NEN 3650/3651:2012		Sigma 2018 1.0 ©	
Algemene gegevens			
Naam van het project	: Eijsden Bat Saneren gasleiding project L.09203		
Projectonderdeel	: 63 PE100RC SDR11		
Importatiefactor S	: 0,75		
Materiaalgegevens			
Materiaalsoort:	PE		
Kwaliteit:	PE 100 SDR 11		
Lange-duur treksterkte	MRS	= 10	N/mm ²
Materiaalfactor	γ_M	= 1,25	-
Toelaatbare langeduur spanning	$\bar{\sigma}_t$	= 8,00	N/mm ²
Elasticiteitsmodulus korte duur	E	= 975	N/mm ²
Elasticiteitsmodulus lange duur	E'	= 350	N/mm ²
Lineaire uitzettingscoëfficiënt	α_g	= 16,0·10 ⁻⁵	mm/(mm·K)
Alfa Tangentiël / Alfa Axiaal	α_σ	= 0,65	-
Toelaatbare deflectie	δ	= 8	%
Leidinggegevens			
Uitwendige middellijn	D _e	= 63,00	mm
Wanddikte	d _n	= 5,8	mm
Geen bocht aanwezig			
Procesgegevens			
Soort leiding (Vloeistof / Gas / Drukloos)		= Gas	
Ontwerpdruk	p _d	= 0,01	N/mm ²
Temperatuurverschil	Δt	= 7	°
Aanleggegevens			
Ligging: Evenwijdig aan een waterstaatswerk			
Zettingslengte	L	= 40.000	mm
Dekking van de leiding t.o.v. maaiveld	H	= 0,80	m
Belastinghoek	α	= 180	°
Ondersteuningshoek	β	= 70	°
Uitvoeringszakkingverschil	f _v	= 10	mm
Zettingsverschil	f _z	= 15	mm
Klinkpercentage	μ	= 0,15	%
Marstonfactor	f _m	= 0,3	-
Gegevens waterstaatswerk i.v.m. berekening veiligheidszone			
Waterstaatswerk: Niet Verheeld			
Hoogteverschil kruin-maaiveld		= 5,3	m
		15-06-2018 12:53:05	

Sterkteberekening van een leiding in open sleuf conform NEN 3650/3651:2012		Sigma 2018 1.0 ©
Grondmechanische gegevens		
Grondsoort		= Klei
Volumiek gewicht droge grond	γ_d	= 19 kN/m ³
Inwendige wrijvingshoek grond	ϕ	= 17,5 °
Effectieve cohesie	c'	= 10 kN/m ²
Ongedraineerde schuifsterkte	c_u	= 100 kN/m ²
E-modulus sleufmateriaal	E_1	= 2 MN/m ²
Minimale verticale beddingconstante	$k_{v,min}$	= 0,016 N/mm ³
Gemiddelde verticale beddingconstante	$k_{v,gem}$	= 0,024 N/mm ³
Niet rekenen met horizontale steundruk		
Geen grondmechanisch onderzoek uitgevoerd	γ	= 1,1
Verkeersbelasting		
Grafiek I:		Fatigue Load Model 3
Rekenen met ontlastende invloed wegdek:		Tweelagen structuur
Dikte deklaag	H_1	= 200 mm
Elast. mod. deklaag	E_1	= 500 MPa
Elast. mod. ondergrond	E_3	= 100 MPa

Sterkteberekening van een leiding in open sleuf conform NEN 3650/3651:2012		Sigma 2018 1.0 ©	
1. Eigenschappen van de leiding			
Inwendige middellijn	$D_i = D_e - 2 \cdot d_n$	= 51,40	mm
Gemiddelde middellijn	$D_g = (D_e + D_i) / 2$	= 57,20	mm
Uitwendige middellijn+bekleding	$D_o = D_e + 2 \cdot e$	= 63,00	mm
Uitwendige straal	$r_e = D_e / 2$	= 31,50	mm
Inwendige straal	$r_i = D_i / 2$	= 25,70	mm
Gemiddelde straal	$r_g = (r_e + r_i) / 2$	= 28,60	mm
Traagheidsmoment buis	$I_b = (D_e^4 - D_i^4) \cdot \pi / 64$	= 430.644,04	mm ⁴
Weerstandsmoment buis	$W_b = I_b / r_e$	= 13.671,24	mm ³
Wandtraagheidsmoment	$I_w = d_n^3 / 12$	= 16,26	mm ⁴ /mm ¹
Wandweerstandsmoment	$W_w = d_n^2 / 6$	= 5,61	mm ³ /mm ¹
2. Toetsing of vereenvoudigde berekeningsmethode is toegestaan			
Voor gasleidingen geldt: Φ moet kleiner dan 600 zijn.			
$\Phi = \frac{(1,4 \sqrt{p_a} \cdot v_1 \cdot D_i^2)^3}{(1,6 \cdot D_i + H)^2}$ $\Phi = \frac{(1,4 \sqrt{0,10 \cdot 8 \cdot 0,05^2})^3}{(1,6 \cdot 0,05 + 0,80)^2} = 0,000000087$			
3. Berekening van de veiligheidszone			
$G_B = 0,7 \cdot \sqrt[6]{\Phi}$ $G_B = 0,7 \cdot \sqrt[6]{0,000000087} = 0,05 \text{ m}$ Veiligheidszone = $4 \cdot H_{\text{werk}} + G_B = 4 \cdot 5,30 + 0,05 = 21,25 \text{ m}$			
4. Berekening van de spanningen s_p en s_{pl} t.g.v. inwendige druk			
$D_g/d_n = 57,20/5,80 = 9,86 \rightarrow D_g/d_n \leq 20 \rightarrow$ Dikwandige leiding $\sigma_p = \frac{r_e^2 + r_i^2}{r_e^2 - r_i^2} \cdot p_d$ $\sigma_p = \frac{31,50^2 + 25,70^2}{31,50^2 - 25,70^2} \cdot 0,01 = 0,05 \text{ N/mm}^2$ $\sigma_{y1} = \sigma_p = 0,05 \text{ N/mm}^2$ $\sigma_{pl} = \nu \cdot \sigma_p = 0,4 \cdot 0,05 = 0,02 \text{ N/mm}^2$ Toelaatbare spanning = $\bar{\sigma}_t \cdot S = 8,00 \cdot 0,75 = 6,00 \text{ N/mm}^2$			
5. Berekening reroundingfactor f_{rr}			
$f_{rr} = 1 / \left(1 + \frac{2 \cdot p_d \cdot r_g^3 \cdot k_y}{E \cdot I_w} \right)$ $f_{rr} = 1 / \left(1 + \frac{2 \cdot 0,01 \cdot 28,6^3 \cdot 0,102}{975 \cdot 16,26} \right) = 1,00$			
6. Berekening van de neutrale grondbelasting Q_n			
$q_n = \gamma \cdot \gamma_d \cdot H_d$ $q_n = 1,1 \cdot 19 \cdot 0,80 = 16,72 \text{ kN/m}^2$ $Q_n = q_n \cdot D_o$ $Q_n = 16,72 \cdot 10^{-3} \cdot 63 = 1,05 \text{ N/mm}^1$			
		15-06-2018 12:53:06	

Sterkteberekening van een leiding in open sleuf conform NEN 3650/3651:2012	Sigma 2018 1.0 ©
7. Berekening van de passieve grondbelasting Q_p	
$q_p = q_n \cdot \left(1 + f_m \cdot \frac{H}{D_o} \right)$ $q_p = 16,72 \cdot \left(1 + 0,3 \cdot \frac{0,80}{0,063} \right) = 80,42 \text{ kN/m}^2$ $Q_p = q_p \cdot D_o$ $Q_p = 80,42 \cdot 10^{-3} \cdot 63 = 5,07 \text{ N/mm}^1$	
8. Berekening van de reële grondbelasting Q_k	
$z_{\max} = 0,25 \cdot \frac{D_o}{E_1^{1,5} \cdot \sqrt{H/D_o}}$ $z_{\max} = 0,25 \cdot \frac{0,063}{2^{1,5} \cdot \sqrt{0,80/0,063}} = 0,0016 \text{ m}$ $q_k = q_n + \frac{\frac{\mu \cdot D_o}{z_{\max}} \cdot (q_p - q_n)}{1 + \frac{q_p - q_n}{z_{\max} \cdot k_{v,\min}}}$ $q_k = 16,72 + \frac{\frac{0,15 \cdot 0,063}{0,0016} \cdot (80,42 - 16,72)}{1 + \frac{80,42 - 16,72}{0,0016 \cdot 0,0160 \cdot 10^6}} = 125,30 \text{ kN/m}^2$ $Q_k = q_k \cdot D_o$ $Q_k = 125,30 \cdot 10^{-3} \cdot 63 = 7,89 \text{ N/mm}^1$ <p>Aanpassing van Q_k nodig $\rightarrow Q_k > Q_p \rightarrow Q_k = Q_p = 5,07 \text{ N/mm}^1$</p>	
9. Berekening van de verkeersbelasting Q_v volgens Grafiek I NEN 3650-1:C.17	
<p>Ontlastende invloed t.g.v. wegdek: Tweelagen structuur</p> $H_{1\text{eq}} = 0,9 \cdot H_1 \cdot \sqrt[3]{\frac{E_1}{E_3}} = 0,9 \cdot 200 \cdot \sqrt[3]{\frac{500}{100}} = 307,80 \text{ mm}$ <p>Fictieve dekkingshoogte: $H_{\text{eq}} = H_{1\text{eq}} + H - H_1$</p> $H_{\text{eq}} = 307,80 + 800,00 - 200 = 907,80 \text{ mm} = 0,91 \text{ m}$ <p>Gelet op de fictieve dekkingshoogte volgt: $q_v = 61,65 \text{ kN/m}^2$</p> $Q_v = q_v \cdot D_o$ $Q_v = 61,65 \cdot 10^{-3} \cdot 63 = 3,88 \text{ N/mm}^1$	
10. Berekening van de stijfheidsverhouding grond/leiding I	
$\lambda = \sqrt[4]{\frac{D_o \cdot k_{v,\text{gem}}}{4 \cdot E \cdot I_b}}$ $\lambda = \sqrt[4]{\frac{63 \cdot 0,024}{4 \cdot 975 \cdot 430.644,04}} = 0,0055 \text{ mm}^{-1}$	
	15-06-2018 12:53:06

Sterkteberekening van een leiding in open sleuf conform NEN 3650/3651:2012	Sigma 2018 1.0 ©																				
11. Berekening van de indirect overgedragen bovenbelasting (1^e en 2^e jaar)																					
Zettingslengte $L = 40.000 \text{ mm}$ $\lambda \cdot L = 0,0055 \cdot 40.000 = 219,10$ $i = 0,991$ (= 99,1 % inklemming) $B_z = 0,0000000402$ (volgens NEN 3651 - 8.5.2.4 tabel 5) $Q_z = B_z \cdot f_v \cdot D_o \cdot k_{v,gem}$ $Q_z = 0,0000000402 \cdot 10 \cdot 63 \cdot 0,024 = 0,00000061 \text{ N/mm}^1$ $Q_d = Q_z \cdot \lambda \cdot L \cdot \left(i + \frac{i \cdot \lambda \cdot L}{6}\right)$ $Q_d = 0,00000061 \cdot 0,0055 \cdot 40.000 \cdot \left(0,991 + \frac{0,991 \cdot 0,0055 \cdot 40.000}{6}\right) = 0,00 \text{ N/mm}^1$																					
12. Berekening van de indirect overgedragen bovenbelasting (na 2 jaar)																					
$Q_z = B_z \cdot (f_v + 1,5 \cdot f_z) \cdot D_o \cdot k_{v,gem}$ $Q_z = 0,0000000402 \cdot (10 + 1,5 \cdot 15) \cdot 63 \cdot 0,024 = 0,0000020 \text{ N/mm}^1$ $Q_d = Q_z \cdot \lambda \cdot L \cdot \left(i + \frac{i \cdot \lambda \cdot L}{6}\right)$ $Q_d = 0,0000020 \cdot 0,0055 \cdot 40.000 \cdot \left(0,991 + \frac{0,991 \cdot 0,0055 \cdot 40.000}{6}\right) = 0,02 \text{ N/mm}^1$																					
13. Berekening evenwichtsdraagvermogen en controle met bovenbelastingen																					
<i>Berekening evenwichtsdraagvermogen</i> $B = D_o = 0,06 \text{ m}$ $B/L = 0,1$ $Z = h + D_o / 2 = 0,80 + 0,06 / 2 = 0,83 \text{ m}$ $S_c = 0,2 \cdot B/L = 0,02$ $d_c = 0,4 \cdot \tan^{-1}(Z/B) = 0,4 \cdot \tan^{-1}(0,83/0,06) = 0,60$ $P_{we} = 0,85 \cdot c_u \cdot (\pi + 2) \cdot (1 + S_c + d_c)$ $P_{we} = 0,85 \cdot 100 \cdot (\pi + 2) \cdot (1 + 0,02 + 0,60)$ $P_{we} = 707,15 \text{ kN/m}^2 = 0,71 \text{ N/mm}^2$ $P_{weD_o} = P_{we} \cdot D_o = 0,71 \cdot 63,00 = 44,55 \text{ N/mm}^1$																					
<i>Controle bovenbelastingen met evenwichtsdraagvermogen</i>																					
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Situatie 1^e en 2^e jaar</th> <th style="text-align: left;">Conclusie:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>$Q_k = 5,07 \text{ N/mm}^1$</td> <td>Geen aanpassing</td> </tr> <tr> <td>$Q_v = 3,88 \text{ N/mm}^1$</td> <td>van Q_d nodig</td> </tr> <tr> <td>$Q_d = 0,00 \text{ N/mm}^1 +$</td> <td></td> </tr> <tr> <td>$\Sigma = 8,96 \text{ N/mm}^1$</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Situatie 1 ^e en 2 ^e jaar	Conclusie:	$Q_k = 5,07 \text{ N/mm}^1$	Geen aanpassing	$Q_v = 3,88 \text{ N/mm}^1$	van Q_d nodig	$Q_d = 0,00 \text{ N/mm}^1 +$		$\Sigma = 8,96 \text{ N/mm}^1$		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Situatie na 2 jaar</th> <th style="text-align: left;">Conclusie:</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>$Q_n = 1,05 \text{ N/mm}^1$</td> <td>Geen aanpassing</td> </tr> <tr> <td>$Q_v = 3,88 \text{ N/mm}^1$</td> <td>van Q_d nodig</td> </tr> <tr> <td>$Q_d = 0,02 \text{ N/mm}^1 +$</td> <td></td> </tr> <tr> <td>$\Sigma = 4,95 \text{ N/mm}^1$</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Situatie na 2 jaar	Conclusie:	$Q_n = 1,05 \text{ N/mm}^1$	Geen aanpassing	$Q_v = 3,88 \text{ N/mm}^1$	van Q_d nodig	$Q_d = 0,02 \text{ N/mm}^1 +$		$\Sigma = 4,95 \text{ N/mm}^1$	
Situatie 1 ^e en 2 ^e jaar	Conclusie:																				
$Q_k = 5,07 \text{ N/mm}^1$	Geen aanpassing																				
$Q_v = 3,88 \text{ N/mm}^1$	van Q_d nodig																				
$Q_d = 0,00 \text{ N/mm}^1 +$																					
$\Sigma = 8,96 \text{ N/mm}^1$																					
Situatie na 2 jaar	Conclusie:																				
$Q_n = 1,05 \text{ N/mm}^1$	Geen aanpassing																				
$Q_v = 3,88 \text{ N/mm}^1$	van Q_d nodig																				
$Q_d = 0,02 \text{ N/mm}^1 +$																					
$\Sigma = 4,95 \text{ N/mm}^1$																					
14. Momenten en spanningen t.g.v. directe en indirecte bovenbelastingen (1^e en 2^e jaar)																					
<i>Moment t.g.v. Q_k en Q_v</i> $M_q = K_b \cdot (Q_k + Q_v) \cdot r_g$ $M_q = 0,178 \cdot (5,07 + 3,88) \cdot 28,60$ $M_q = 45,56 \text{ Nmm/mm}^1$	<i>Moment t.g.v. Q_d</i> $M_{qd} = K_{b,ind} \cdot Q_d \cdot r_g$ $M_{qd} = 0,122 \cdot 0,00 \cdot 28,60$ $M_{qd} = 0,02 \text{ Nmm/mm}^1$																				
<i>Spanning t.g.v. M_q en M_{qd}</i> $\sigma_q = f_{rr} \cdot (M_q + M_{qd}) / W_w$ $\sigma_q = 1,00 \cdot (45,56 + 0,02) / 5,61 = \mathbf{8,11 \text{ N/mm}^2}$																					
<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 70%;"></td> <td style="text-align: right; border: none;">15-06-2018 12:53:06</td> </tr> </table>			15-06-2018 12:53:06																		
	15-06-2018 12:53:06																				

Sterkteberekening van een leiding in open sleuf conform NEN 3650/3651:2012		Sigma 2018 1.0 ©
15. Momenten en spanningen t.g.v. directe en indirecte bovenbelastingen (na 2 jaar)		
Moment t.g.v. Q_n en Q_v		Moment t.g.v. Q_d
$M_q = K_b \cdot (Q_n + Q_v) \cdot r_g$ $M_q = 0,178 \cdot (1,05 + 3,88) \cdot 28,60$ $M_q = 25,14 \text{ Nmm/mm}^1$		$M_{qd} = K_{b,ind} \cdot Q_d \cdot r_g$ $M_{qd} = 0,122 \cdot 0,02 \cdot 28,60$ $M_{qd} = 0,06 \text{ Nmm/mm}^1$
Spanning t.g.v. M_q en M_{qd}		
$\sigma_q = f_{rr} \cdot (M_q + M_{qd}) / W_w$ $\sigma_q = 1,00 \cdot (25,14 + 0,06) / 5,61 = 4,48 \text{ N/mm}^2$		
16. Berekening van de spanning σ_{bx} t.g.v. uitvoeringszakkingverschil f_v		
$\sigma_{bx} = C_z \cdot f_v \cdot \sqrt{\frac{E \cdot k_{v,gem}}{d_n}}$ $\sigma_{bx} = 0,000254 \cdot 10 \cdot \sqrt{\frac{975 \cdot 0,024}{5,8}} = 0,01 \text{ N/mm}^2$		
17. Berekening van de spanning σ_{bx} t.g.v. uitvoeringszakkingverschil f_v en zettingsverschil f_z		
$\sigma_{bx} = C_z \cdot (f_v + 1,5 \cdot f_z) \cdot \sqrt{\frac{E \cdot k_{v,gem}}{d_n}}$ $\sigma_{bx} = 0,000254 \cdot (10 + 1,5 \cdot 15) \cdot \sqrt{\frac{975 \cdot 0,024}{5,8}} = 0,02 \text{ N/mm}^2$		
18. Berekening van de spanning σ_{ax} t.g.v. temperatuurverschil		
$\sigma_{ax} = \Delta t \cdot \alpha_g \cdot E$ $\sigma_{ax} = 7 \cdot 0,00016 \cdot 975 = 1,09 \text{ N/mm}^2$		
19. Berekening van de spanningsverhogingsfactoren van de bocht		
Aangezien er geen bocht wordt toegepast volgt: $i_x = 1, i_y = 0, i_{xp} = 1, i_{yp} = 0$		
20. Toetsing op minimale ringstijfheid S_N		
$S_N = E \cdot \frac{I_w}{D_g^3}$ $S_N = 975 \cdot \frac{16,26}{57,2^3} = 0,0847 \text{ N/mm}^2 = 84,71 \text{ kN/m}^2$ Minimaal vereiste ringstijfheid = 2 kN/m ²		
21. Toetsing op implosie: berekening van de alzijdige overdruk		
Veiligheidsfactor γ voor langdurige onderdruk: $\gamma = 3$ Veiligheidsfactor γ voor kortdurende onderdruk: $\gamma = 1,5$ $p_o = \frac{1}{\gamma \cdot (1 - \nu^2)} \cdot \frac{24 \cdot E \cdot I_w}{D_g^3}$ $p_{o,kort} = \frac{1}{1,5 \cdot (1 - 0,4^2)} \cdot \frac{24 \cdot 975,00 \cdot 16,26}{57,20^3} = 1,61 \text{ N/mm}^2$ $p_{o,lang} = \frac{1}{3 \cdot (1 - 0,4^2)} \cdot \frac{24 \cdot 350,00 \cdot 16,26}{57,20^3} = 0,29 \text{ N/mm}^2$ Conclusie: Kans op implosie bij 28,96 m grondwater boven de leiding		
		15-06-2018 12:53:06

Sterkteberekening van een leiding in open sleuf conform NEN 3650/3651:2012	Sigma 2018 1.0 ©
22. Berekening van de optredende en toelaatbare deflectie	
$\delta_Y = \frac{(0,089 \cdot Q - 0,083 \cdot Q_{n,h} + 0,048 \cdot Q_d) \cdot r_g^3}{E' \cdot I_w}$ $\delta_Y = \frac{(0,089 \cdot (Q_n + Q_v) - 0,083 \cdot (1 - \sin \varphi) \cdot (Q_n + Q_v) + 0,048 \cdot Q_d) \cdot r_g^3}{E' \cdot I_w}$ $\delta_Y = \frac{(0,089 \cdot (1,05 + 3,88) - 0,083 \cdot (1 - \sin(17,5^\circ)) \cdot (1,05 + 3,88) + 0,048 \cdot 0,02) \cdot 28,60^3}{350 \cdot 16,26} = \mathbf{0,63 \text{ mm}} (= 1,10\%)$ <p>Toelaatbare deflectie = 8% · importantiefactor S · D_g = 0,08 · 0,75 · 57,20 = 3,43 mm</p>	
23. Berekening van het totaal aan optredende spanningen (1^e en 2^e jaar)	
<p>Optredende spanningen in omtreksrichting van de leiding</p> $\sigma_{y2} = \alpha_\sigma \cdot \sigma_q$ $\sigma_{y2} = 0,65 \cdot 8,11 = \mathbf{5,27 \text{ N/mm}^2}$ <p>Optredende spanningen in langsrichting van de leiding</p> $\sigma_x = \sigma_{pl} + \alpha_\sigma \cdot \sigma_{bx} + \sigma_{ax}$ $\sigma_x = 0,02 + 0,65 \cdot 0,01 + 1,09 = \mathbf{1,12 \text{ N/mm}^2}$ <p>Toelaatbare spanning = $\bar{\sigma}_t \cdot S = 8,00 \cdot 0,75 = \mathbf{6,00 \text{ N/mm}^2}$</p>	
24. Berekening van het totaal aan optredende spanningen (na 2 jaar)	
<p>Optredende spanningen in omtreksrichting van de leiding</p> $\sigma_{y2} = \alpha_\sigma \cdot \sigma_q$ $\sigma_{y2} = 0,65 \cdot 4,48 = \mathbf{2,91 \text{ N/mm}^2}$ <p>Optredende spanningen in langsrichting van de leiding</p> $\sigma_x = \sigma_{pl} + \alpha_\sigma \cdot \sigma_{bx} + \sigma_{ax}$ $\sigma_x = 0,02 + 0,65 \cdot 0,02 + 1,09 = \mathbf{1,12 \text{ N/mm}^2}$ <p>Toelaatbare spanning = $\bar{\sigma}_t \cdot S = 8,00 \cdot 0,75 = \mathbf{6,00 \text{ N/mm}^2}$</p>	
	15-06-2018 12:53:06